

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-07- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO PLĖTROS BANKO ĮSTATYMO NR. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 STRAIPSNIŲ IR II SKYRIAUS PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Šiuo metu galiojančioje Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymo (toliau – NPBI) redakcijoje nurodomas NPBI tikslas nėra tinkamai apibrėžtas, nes efektyvaus investavimo srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, užtikrinimas bei finansiškai gyvybingų investicijų skatinimas yra nacionalinio plėtros banko (toliau – NPB) įgyvendinamų tikslų, uždavinių bei funkcijų sudedamoji dalis, o ne NPBI tikslas.</p> <p>Konsolidavus 4 nacionalines plėtros įstaigas, skatinamojo finansavimo veiklą vykdo vienintelis NPB, vykdančias skatinamojo finansavimo veiklą srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, todėl Lietuvos Respublikos Vyriausybei nebelieka poreikio priimti su tuo susijusių sprendimų. Taip pat šiuo metu galiojančiu teisiniu reglamentavimu neįtvirtinama NPB teisė gauti ir tvarkyti duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas.</p> <p>Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą, nustatyta NPB teisinė forma, tačiau aiškiai neregamentuotas NPB, vykdančio skatinamojo finansavimo veiklą, statusas, taip pat dalis NPB funkcijų formuluočių nepakankamai atskleidžia NPB vykdomos veiklos turinį ir pobūdį. Būtent dėl šio teisinio aiškumo trūkumo praktikoje neretai susiduriama su nevienareikšmiu NPB statuso interpretavimu, kai NPB priskiriamas viešojo administravimo subjekto statusas.</p> <p>Poreikis reglamentuoti laikinai laisvų lėšų naudojimą kyla dėl to, kad pagal galiojantį teisinį reglamentavimą numatoma galimybė tokias laikinai laisvas lėšas investuoti, vadovaujantis Laikinai laisvų lėšų investavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-180 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo įgyvendinimo“, tačiau tiesiogiai nenumatoma NPB galimybė laikinai laisvas lėšas naudoti kitoms NPB skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir</p>
-------------------------	--

	<p>(ar) fondų fondams valdyti, todėl nėra maksimaliai išnaudojami NPB valdomi finansiniai ištekliai.</p> <p>Šiuo metu NPBĮ nėra įtvirtinta, kad NPB pelnas nenaudojamas dividendams išmokėti. Šio keitimo iniciatyva nulemta gerosios nacionalinių plėtros bankų ir institucijų bei tarptautinių finansinių institucijų praktikos, kai pelnas kaupiamas ir neišmokamas dividendų pagrindu, o naudojamas atitinkamiems rezervams formuoti (t. y. nuosavam kapitalui stiprinti).</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projekte siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įtvirtinti NPB teisę gauti ir tvarkyti duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas; • patikslinti NPB teisinį statusą, aiškiau apibrėžiant NPB funkcijas ir tai, kad NPB vykdoma skatinamoji finansinė veikla nėra laikoma viešojo administravimo veikla; • numatyti galimybę laikinai laisvas NPB lėšas investuoti ar naudoti kitoms NPB įgyvendinamoms skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir fondų fondams valdyti; • įtvirtinti NPB teisę turėti depozitinių sąskaitų kredito įstaigose, kas leis efektyviau vykdyti veiklą ir valdyti rizikas, susijusias su prievolių įvykdymo užtikrinimu.
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui priimti papildomų valstybės biudžeto lėšų skirti nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Įstatymo projektu siekiama sustiprinti NPB teisinį pagrindą, aiškiau apibrėžti jo funkcijas bei statusą ir sudaryti sąlygas efektyvesnei bei lankstesnei veiklai. Tai leis NPB greičiau reaguoti į rinkos poreikius, efektyviau valdyti finansinius išteklius ir rizikas, mažinti administracinę naštą. Šie pakeitimai padidins NPB veiklos efektyvumą, sustiprins jo stabilumą ir ilgainiui leis teikti didesnę naudą visuomenei – skatins ekonomikos augimą, investicijas, regioninę plėtrą ir prisidės prie viešojo intereso įgyvendinimo.

Įstatymo projektas neprieštaruja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, Europos Sąjungos teisės aktams ir neperkelia naujų Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų bei yra paskelbti Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektas kartu su lydimuoju Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² straipsniu įstatymo projektu (toliau – NSUSOAĮ projektas) Finansų ministerijos 2025 m. gegužės 5 d. raštu Nr. (24.36E)-6K-25/2342 buvo teiktas išvadoms gauti suinteresuotoms institucijoms. Pastabos dėl įstatymų projektų arba pritarimas jiems gauti iš Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, UAB ILTE, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos pateiktos pastabos suderintos darbo tvarka. Suinteresuoti asmenys pastabų ar pasiūlymų nepateikė.

Informacija apie asmens duomenų tvarkymą skelbiama adresu <https://finmin.lrv.lt/lt/asmens-duomeniu-apsauga>

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, 01108 Vilnius

Tel. +370 5 239 0000
El. p. finmin@finmin.lt
<https://finmin.lrv.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

2025 m. liepos 2 d. vykusio susitikimo, kuriame dalyvavo Finansų ministerijos, UAB ILTE ir Vyriausybės kanceliarijos atstovai, metu buvo sutarta atsisakyti siūlytų NPBI 6 straipsnio 5 dalies nuostatų, susijusių su patikromis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijoje, įtvirtinimo, taip pat neteikti lydimąjo NSUSOAĮ projekto. Vietoj to planuojama tikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 556 „Dėl Ūkinės veiklos sričių, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, sąrašo nustatymo“ nuostatas. Įstatymo projektas patikslintas pagal institucijų pateiktas pastabas, dėl pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Investicijų departamento (direktorė Vaida Žukauskaitė, tel. +370 669 85 203) Finansinių priemonių skyriaus (vedėja Laurita Kazickienė, tel. +370 669 85 211) vyriausioji specialistė Kamilė Gimžauskaitė, tel. +370 658 38 441.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 10 lapų.
2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 7 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Derinimo pažyma, 5 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras,
pavaduojantis finansų ministrą

Lukas Savickas

K. Gimžauskaitė, tel. +370 658 38 441, el. paštas kamile.gimzauskaite@finmin.lt